

Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostrzyca Proboszczowicka (PLH020042)

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Natura 2000 Ostrzyca Proboszczowicka (PLH020042) zatwierdzono *Decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugiego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (2009/93/WE)*, a wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej tj.

- 6190 muraw pannońskich *Stipo-Festucetalia pallentis*
- 6430 ziołorośli górskich i ziołorośli nadrzecznych *Adenostylion alliariae i Convolvuletalia sepium*,
- 8150 środkowoeuropejskich wyżynnych piargów i gołoborzy krzemianowych
- 8160 Podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne *Stipion calamagrostis*
- 8220 Ścian skalnych i urwisk krzemianowych *Androsacion vandellii*
- 9170 Grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego *Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*
- 9180 Jaworzyn i lasów klonowo-lipowych na stokach i zboczach *Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*.

Projekt planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostrzyca Proboszczowicka (PLH020042) (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 ze zm.).

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Prace terenowe obejmowały badania w zakresie fitosocjologii. W ich trakcie zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w Obszarze. Przeprowadzona inwentaryzacja nie potwierdziła występowania siedlisk przyrodniczych: 6430 ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne *Adenostylin alliariae* i *Convolvuletalia sepium*. Ponadto wykluczono występowania siedliska przyrodniczego 8160 podgórskie i wyżynne rumowiska wapienne *Stipion calamagrostis*. Jednocześnie stwierdzono występowanie siedliska 40A0 subkontynentalne zarośla okołopannońskie.

W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wnioskiem znak WPN.630.29.2023.BM/BP.1 z dnia 7 grudnia 2023 r. zwrócił się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o zmianę i aktualizację danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych. Zmiany te zostały zaakceptowane pismem znak DZP-WO-630.1.238.2023.IW z dnia 14 grudnia 2023 r.

Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 czerwca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostrzyca Proboszczowicka (PLH020042) (Dz. U. z 2022 r., poz. 1436) Obszar wyznaczono jako specjalny obszar ochrony siedlisk Ostrzyca Proboszczowicka (PLH020042).

Zaktualizowano opis Obszaru, wartość przyrodniczą i znaczenie oraz zagrożenia. Powyższe pozwoliło na zaktualizowanie Standardowego Formularza Danych Obszaru (aktualizacja SDF – grudzień 2023 r.).

Za główne zagrożenie dla siedliska 40A0 subkontynentalne zarośla okołopannońskie uznano ścieżki, szlaki piesze, związane z ruchem turystycznym wydeptywanie, a także zmianę składu gatunkowego spowodowaną sukcesją. Te same zagrożenia stwierdzono w przypadku siedliska 6190 murawy pannońskie (*Stipo-Festucetalia pallentis*) oraz 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe. W odniesieniu do siedliska 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii* jako zagrożenie zidentyfikowano obce gatunki inwazyjne. Dla siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*) zagrożenie stanowi odnawianie lasu po wycince oraz usuwanie martwych i zamierających drzew. To ostatnie zagrożenie jest istotne także dla siedliska 9180 jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach *Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani*

Szczegółowe cele działań ochronnych zostały określone na podstawie przeprowadzonych prac terenowych, metodyki GIOŚ (2012) oraz metodyk wskazanych przez ekspertów fitosocjologów wykonujących badania na potrzeby opracowania planu zadań ochronnych.

Zaproponowane działania ochronne mają na celu zachowanie ww. siedlisk przyrodniczych. W szczególności dotyczą one właściwych metod gospodarowania, usuwania gatunków ekspansywnych, a także zabezpieczania siedlisk przed wydeptywaniem.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania siedlisk. Badania powinny być prowadzone regularnie, nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące dokumenty planistyczne nie zawierają wskazań, które mogłyby wpływać negatywnie na przedmioty ochrony, nie było konieczności zawarcia w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych - wskazań do zmian w dokumentach planistycznych niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w Obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 16 września 2019 r. odbyło się, zorganizowane przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska we Wrocławiu, spotkanie informacyjne dotyczące projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Celem spotkania było przybliżenie tematyki dotyczącej planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, przedstawienie zakresu działań w ramach projektu oraz harmonogramu prac dla poszczególnych obszarów Natura 2000 objętych projektem. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele samorządów i nadleśnictw oraz instytucji, z którymi Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu będzie współpracowała w trakcie realizacji projektu.

W dniu 21 października 2019 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.17.2019.AH z dnia 18 października 2019 r. o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 23 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000) Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Gminy Pielgrzymka.

Ze względu na ogłoszony Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. stan epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej oraz w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo uczestników, RDOŚ we Wrocławiu zrezygnowała z przeprowadzenia I warsztatów Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) dla obszaru Natura 2000 Ostrzyca Proboszczowicka w formie tradycyjnej. Pierwsze spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w dniu 25 października 2020 r. w formie warsztatów korespondencyjnych. Osoby oraz zainteresowane instytucje zostały poinformowane o dostępnych materiałach na stronie. Ponadto wskazano kontakt do koordynatora planu zadań ochronnych w celu składania uwag i wniosków. Drugie spotkanie online odbyło się 9 września - 25 września 2020 r.

Kolejne spotkanie miało miejsce 15 listopada 2021 r. w świetlicy wiejskiej w Proboszczowie, następnie miała miejsce lustracja terenu w celu zapoznania z przedmiotami ochrony, a także zagrożeniami. Kolejne spotkanie miało postać warsztatów online dnia 17 lutego 2022 r.

W trakcie pierwszych spotkań korespondencyjnych uczestnicy zapoznali się z rolą planu zadań ochronnych, trybem jego sporządzania. Ponadto przedstawiono stan wiedzy na temat przedmiotów ochrony w obszarze. W trakcie drugiego spotkania wykonawca przedstawił wyniki badań w terenie oraz przedstawił zagrożenia oraz propozycje działań ochronnych. stanu wiedzy o przedmiotach ochrony obszaru. Podczas trwania konsultacji online nie wpłynęły uwagi dotyczące ww. obszaru Natura 2000. W trakcie spotkania online dn. 17 lutego 2022 r. Wykonawca zaprezentował wyniki badań. Przedyskutowano możliwości ochrony ww. siedlisk - głównie przed presją turystyczną, a także możliwe zabiegi ochronne związane z gospodarką leśną.

Przez cały okres trwania prac nad Planem możliwy był kontakt drogą telefoniczną i elektroniczną z Planistą Regionalnym oraz koordynatorem Planu.

Projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania.

Obwieszczeniem z dnia..... Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.)* i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Pielgrzymka w dniach Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 190)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu2024 r.